

13.2.2014 Primorski dnevnik

Stran/Termin: 2

Naslov: Nihče ni ostal neprizadet

Naklada:

Avtor: MKs

Površina/Trajanje: 284,02

Rubrika/Oddaja: ALPE - JADRAN

Žanr: POROČILO

Gesla: MARINKA POŠTRAK, PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ, PREŠERNOVO

SEŽANA - Gledališka predstava 25.671 - o problemu izbrisanih

Nihče ni ostal neprizadet

Pretrsljiva in provokativna predstava postavlja gledalce pred dileme o lastni odgovornosti

Prizor iz gledališke predstave 25.671 - o izbrisanih

SEŽANA - Že dolgo časa me ni neka gledališka predstava tako šokirala, prevzela, postavila pred kruto realnost, vzbudila v meni občutek krivde. V ponedeljek sem si ogledala predstavo 25.671 - o Izbrisanih v Kosovelovem domu v Sežani, ki so jo krstno uprizorili 21.marca 2013 v Prešernovem gledališču Kranj, se pravi, da je že skoraj leto dni gostujoča in verjamem, da se je po serijskih ponovitvah okrepila, postala je realnejša, kruta in provokativna. Ko sem prebrala kritike, sem zasledila stavek: nihče ne bo predstave zapustil neprizadet. A zdaleč nisem mislila, da bo res tako.

Ob vstopu v dvorano so igralci pri vhodu vsakogar vprašali osebni dokument. Nasmehnila sem se ...zdaleč nisem mislila, kaj se bo s temi osebnimi izkaz-

nicami (slovenskimi in italijanskimi-zamejskimi) zgodilo...

Režiser Oliver Frlić ter dramaturginja Marinka Poštrak sta v 90 minutah predstavila zgodbo o Izbrisanih, ljudeh, katerim je Republika Slovenija leta 1992 odvzela dokumente, socialno in zdravstveno zavarovanje, vsako možnost za zakonito zaposlitev, šolanje ali izhod iz države, možnost za sodelovanje v političnem življenju, osebni denar ter jim pustila strah pred policijo in deportacijo.

Gledalec je v predstavi stalno prisiljen spreminiti zorni kot. Najprej ga režiser postavi pred tragično pričevanje mlade bosanske družine in njihovo vizijo tega izbrisane življenja. Gledalec sočustvuje in ga je že skoraj sram bit Slovenec, rad bi se vrnil nazaj in nekaj spremenil. Naenkrat pa poslušava navadnega

Slovenca, ki pripoveduje svojo vizijo o izbrisanih, o tem, da so imeli 6 mesecev časa za odločitev, če postati slovenski državljani in kako urediti lasten status ...in spet sočustvuješ, razmišljaš, da ima tudi on po svoje "prav". A kje je potem resnica? V čem je krivica?

Krivica je v tem, da je minilo že 22 let in da ta "zadeva" ni rešena, da nobena vlada in noben Slovenec ne ve, kako bi to rešil, katera moralna in ekonomska odškodnina bi zadostila teji tragediji.

Gledalec je v predstavi postavljen na zatožno klop, igralci ga privedejo do tega, da se počuti krivega, zgrešenega, brezbriznega in to v imenu tiste želje po samostojnosti, ki so si jo slovenski državljani zaželeli pred 23 leti.

Tudi v Sežani ni nihče zapustil dvorane neprizadet! (MKs)